

ŻYCIE NOWOGRÓDZKIE

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.
Wychodzi codziennie.

Adres: Redakcji i Administracji
NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja Nr. 1.
Telefony Nr. 75, 100
CZYNNĄ CODZIENNIE z wyjątkiem świąt
od godz. 11 rano do godz. 2 w nocy.

CENA PRENUMERATY miesięcznie 2.40

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 40 gr., w tekście (przed kreską) 50 gr., za tekstem 20 gr., za milimetr jednorazowy, do obne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele 0,50% drożej.

NA NOWEJ DRODZE

Wyniki niedzielnych wyborów przyniosły dla jednych ogromną niespodziankę, dla drugich zaś były koniecznością do przewidzenia. — To czego spodziewała się zawzięta, ślepa, nie licząca się z niczem demagogia nie spełniło się. Szerokie warstwy wyborców „hułtane” sprytnie obmyślonymi „trickami” nie dały się nakłonić do zwalczania rządu, który przez dwa lata usilnie a skutecznie pracuje nad podniesieniem dobrobytu obywateli. Walory pięknie brzmiących frazesów zbladły wobec wymowy czynów. — I nie mogło być inaczej. — Wojna zachwiała psychikę nie tylko społeczeństwa polskiego — ona wyżyłowała głębokie bruzdy w sumieniach społeczeństw zachodnich — wprowadziła do nich czynniki niepokoju i niepewności. U nas stan ten trwał najdłużej, gdyż państwo rządzone źle i nieudolnie nie mogło się opierać na te fali, która szła od zachodu. — Nie dziw więc, że w atmosferze niepewności i tymczasowości szerzyły się hasła przewrotu.

Hasłom tym przeciwdziałać — mógł tylko program oparty na rozbudowie życia gospodarczego i stworzeniu trwałych stosunków gospodarczych. Jak dalece program ten podzielał hamujący na wzrost agitacji wyrotowej mamy tego niezbita dowody w sejmowych i senackich wyborach, które dowiodły że społeczeństwo otrząsnęło się już choć nie zupełnie to jednak w wysokim bardzo stopniu z uczucia niepewności i tymczasowości.

Jeśli przejrzymy wyniki obecnych wyborów, jeśli porównamy cyfry głosów jakie padły na poszczególne listy, to przekonamy się iż społeczeństwo domaga się utrwalenia stosunków gospodarczych przede wszystkim a od dała się coraz bardziej od hasła propagujących nagłe zmiany i przewroty. Agitacja komunistyczna na nie znajduje już tego posłuchu co przed laty pięciu. I to jest objaw niezmiernie pocieszający. Brak również wyraznych tendencji eksperymentowania w zakresie ustroju zarówno gospodarczego jak i politycznego. Natomiast zaznaczył się bardzo wyraźnie — i to może jest najbardziej pocieszającym objawem — wzrost zaufania ludności do władz administracyjnych.

Jakkolwiek — tu i owdzie dawne nawyki burzycielskie jeszcze występują to jednak ogół

stoi na gruncie pracy realnej i zgodnego współdziałania władz i ludności w interesie gospodarczego podniesienia kraju. Takie wyniki dały wybory nie tylko na Ziemiach Wschodnich nie tylko w Nowogródzynie ale w całym państwie.

Dziś możemy już spokojnie na te rzeczy patrzeć; roznamietanie przedwyborcze minęło więc, ocenić możemy wyniki tak jak one ostatnio przedstawiały się.

Lista Nr. 1 odniosła w wyborach do Senatu zwycięstwo znacznie większe aniżeli w wyborach do Sejmu. Ma to niewątpliwie swe znaczenie. Musimy uwzględnić, że w wyborach do Sejmu, gdzie granica wieku jest stosunkowo bardzo niską — bo zaczyna się od 21 roku życia — czynnik uczucia i nierównoważenia odegrał znaczną rolę, podczas gdy przy wybo-

rach do Senatu przeważał czynnik rozumu.

Jak tam młode umysły były bardziej przystępne dla wszelkich demagogicznych hasła, tak tu w wyborach senackich czynnik ten odpadał niemal zupełnie. Mieliśmy tego dowody w awanturach studenckich na uniwersytetach warszawskim i lwowskim mamy tego potwierdzenie w wynikach wyborów senackich.

O tem, że lista Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem zdobyła prawie 50% mandatów senackich zdecydowała ta przedewszystkiem okoliczność że starsze społeczeństwo lepiej i uczciwiej oceniła wartość pracy Rządu Marszałka Piłsudskiego i zrozumiało, że dla chwilowych sympatyj politycznych czy partyjnych nie wolno poświęcać interesu Kraju i Państwa. Ten pogląd zdecydował w niedzielnych wyborach do Senatu.

Waldemarasz zmięknął

BERLIN, (ATE). 12.III. „Tel. Union” donosi z Kowna, iż Waldemarasz oświadczył, że zamierza wziąć udział w rokowań-

niech polsko-litewskich, które mają się rozpocząć 30 marca w Królewcu.

Prasa litewska

o decyzji Rady Ligi Narodów

KOWNO. (tel. wł.) 11.III. Organ urzędowy „Lietuvos Aidai”, komentując decyzję Rady Ligi Narodów o odłożeniu rozważań sporu polsko-litewskiego do czerwcowej sesji, oświadcza, że decyzję tę powzięto nie tylko ze względu formalnych, lecz także dla zebrania koniecznych materiałów.

Następne posiedzenie Rady Ligi Narodów wyjdzie na podziałkę zebranych materiałów — czego należy się spodziewać od polsko-litewskich rokowań i wówczas dopiero Rada Ligi Narodów będzie mogła się zająć temi zagadnieniami.

AMERYKA o Marszałku Piłsudskim

NEWY-JORK. (PAT). 12.III. Jeden z poważnych dzienników nowojorskich poświęca Polsce dłuższy artykuł p. t. „Zwycięstwo Marszałka Piłsudskiego”. Artykuł stwierdza, że wyniki wyborów w Polsce są konsekwentną zrozumienia polityki Marszałka przez naród. Piłsudski nie odrzucił parlamentu jak Mussolini, lecz chorobliwie stosunki parlamentarne leczył dyktaturą w rzymykiem znaczeniu jej.

Wypadki majowe były patriotycznym czynem człowieka, którego zasługi upoważniały do użycia siły, bez narazenia się na posądzenia o osobiste pobudki.

Drogi Mussoliniowi i Piłsudskiemu były radykalne; jednakże

rozeszły się — Piłsudski nie poszedł w kierunku polityki antyparlamentarnej a drogami uleczenia chorych stosunków w parlamencie i postawienia ich na właściwym miejscu.

Jak radykalni środkami leczył Marszałek Piłsudski te stosunki widzimy obecnie, w rozwoju przemysłu, zmniejszeniu się bezrobocia o 50%, w rozwoju rolnictwa, pożyczce zagranicznej i t. d.

Trudno — pisze dziennik — wyliczyć wszystkie zasługi Marszałka położone nad ekonomicznym rozwojem kraju. Pewnym jest fakt, że dzięki Marszałkowi Polska zdobyła równowagę wewnętrzną i zdobyła znaczenie na zewnątrz.

Obywatele!

W życiu każdego narodu w chwilach ciężkich zjawiają się świetlane postacie, które potęgą swego ducha, swjej woli żelaznej, wskazują narodowi drogi rozwoju.

Taką świetlaną postacią w życiu Polski jest

Marszałek Józef Piłsudski,

który od zarania swej młodości stanął do walki o niepodległość narodu i nie spoczął, aż tę niepodległość zbrojnym czynem wywalczył.

Twórca armji polskiej — który oręż polski rozstawił po całym świecie — gdy zawierucha Wielkiej Wojny minęła, stanął do budowy Państwa Polskiego, zyskując sobie zaszczytne miano Wielkiego Budowniczego Polski. — A gdy tażaręga waśniarni partyjnymi Ojczyzna zdaje się chylić ku upadkowi — powtórnie bierze na swe barki brzemień odpowiedzialności i żelaznym wysiłkiem woli ratuje zagrożony byt państwa. — Nic też dziwnego że wszystko co szlachetne w Narodzie, co wierzy i pracuje dla Wielkiej i Potężnej Polski staje karnie w szeregach ukochanego Wodza. Dzień 13 marca, dzień imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego staje się dniem radości dla całego Narodu i Państwa, w dniu tym wszyscy oddają hołd zasłużonemu Synowi Ojczyzny.

Komitet Obchodu Imienin Marszałka Piłsudskiego w Nowogródku nie pozostając w tyle poza resztą kraju — wzywa cały patriotyczny ogół do wzięcia masowego udziału w tej uroczystości, która powinna się stać żywiolową manifestacją na cześć Wodza Narodu — Wielkiego Budowniczego Polski.

Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zygmunt Bezkowicz — Wojewoda, Franciszek Godlewski — Wice-Wojewoda, Jerzy Hryniewicki — Starosta, Teofil Hryniewicki, ks. Dziekan K. Bukraba, ks. Antoni Rojko, B. Hruszwicki, J. Byłczyński — Dyrektor gimn. Państ., A. Roszkowski — Komendant Woj. P. P., A. Czechowicz — Burmistrz, A. Salmonowicz, W. Smolski inż., W. Żdarski, Wolski, inż. J. Jaroszewski, K. Kraszewski, R. Bynkiewicz, inż. Lechowicz, por. J. Jelinek, E. Nowarowicz, Baranowski, P. Szecko, W. Surin, P. Skrobiec Dyr. przyw. gimn. białoruskiego, Z. Kamiński, — Redaktor „Życia Nowogródzkiego” E. Szwed, A. Kłobok, Z. Mejer, W. Witkowski, Wł. Kozłowski, K. Jaderak.

Z ostatniej chwili

(Telefonom od naszego korespondenta z Warszawy)

Według tymczasowych obliczeń podział mandatów w całym Państwie wypadnie: lista Nr. 1 — 48, lista Nr. 2 — 10, lista Nr. 3 — 7, lista Nr. 7 — 2, lista r. 8 — 1, lista Nr. 10 — 3, lista Nr. 17 — 1, lista Nr. 18 — 21, lista Nr. 21 — 1, lista Nr. 22 — 1, lista Nr. 24 — 9, lista Nr. 25 — 6, lista 37 — 1.

Przybycie delegacji sowieckiej na konferencję rozbrojeniową Rozmowa Stressemana z Litwinowem

GENEWA. (tel. wł.) 12.III. Oczekują tu przybycia delegacji sowieckiej z Litwinowem na czele.

Tego samego dnia odbył się ma spotkanie ministra Stresse-

mana z Litwinowem; przytem sprawa aresztowania inżynierów niemieckich w Zagłębiu Donieckim stanowić będzie jeden z ważniejszych tematów rozmowy.

Stresseman konferuje w Genewie

BERLIN. (A.T.E.) 12.III. „Montag Morgen” donosi, że Stresseman przyjął wczoraj w Genewie ministra Titulescu i miał z nim rozmowę, od której zależyć będzie wizyta ministra rumuńskie-

go w Berlinie, i czy wogóle będzie potrzebna.

Stresseman przed wyjazdem z Genewy przyjmie delegata sowieckiego i wyjedzie z Genewy w poniedziałek wieczorem.

Kasa Spółdzielcza w Nowogródku

Kasa Spółdzielcza z nieograniczoną odpowiedzialnością w Nowogródku jest obecnie jedną z największych na terenie województwa wschodnich instytucją drobnego kredytu o charakterze spółdzielczym. Kasa ta została zorganizowana w początku 1925 roku i zakres jej działania rozciąga się na powiat nowogródzki i przyległe gminy sąsiednich powiatów. Działalnością swą instytucja ta wzbudziła duże zaufanie wśród ludności, co są wskazuje stale zwiększająca się liczba udziałowców. Otóż, na 1.1. 1926 r. było członków 487, kapitał udziałowy wynosił 11471 zł. na 1.1. 1927 r. udziałowców — 642, kapitał udziałowy — 17734 zł. na 1.1. 1928 r. członków już jest 1547 i kapitał udziałowy wynosił 50678 zł. Rok 1927 został zamknięty z czystą nadwyżką 2038 zł., która to suma będzie przelana na dewidende od udziałów ewentualnie częściowo na fundusz budowy własnego domu.

Stan finansowy kasy na dzień 1 marca r.b. przedstawia się następująco:

Członków kasa posiada 1675, kapitał udziałowy wynosi 58288 zł., kapitał zasobowy 11466 zł., udział w Centralnej Kasie Spółdzielczej Rolniczych 2782 zł. oraz fundusz budowy własnego domu 3540 zł. Wkładów kasa posiadała 2630 zł., wydano pożyczek na sumę 313512 zł., pożyczki kasy w instytucjach kredytowych centralnych stawowią cyfrę 218570 zł., własny kapitał kasy łącznie z wkładami wynosił 94942 zł. Oprócz innych operacji kasa załatwia też operacje inkasowe i w roku 1927 upłynęło dokumentów do inkasa na sumę 132140 zł.

Dotychczas Kasa Spółdzielcza korzystała z kredytów Banku Polskiego i Centralnej Kasy Spółdzielczej Rolniczych, obecnie zaś zostały jej przyznane kredyty rezydentowe z Banku Polskiego i Poczty. Kasy Oszczędnościowej. Jako placówka kredytowa, obsługująca przeważnie drobnych rolników, Kasa Spółdzielcza ma ogromne znaczenie dla rozwoju rolnictwa, a przez to w znacznym stopniu przyczynia się do podniesienia ekonomicznego ludności na terenie powiatu nowogródzkiego.

B.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

OGRODNIK potrzebny zaraz.

Zgłaszać się: Adampol gm. Niehnicz, Preparanda Nauczycielska.

23

POSZUKUJE SIĘ POKOJU

z niekremującym wejściem zgłoszenia do Administracji „Życia Nowogródzkiego”

Ul. 3-go Maja 1

RADJO PROGRAM

WARSZAWA (FAŁA 1111).
Wtorek 13 marca.

12.00. Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.

15.00—15.20. Komunikaty: meteorologiczne, gospodarczy i nadprogram.

15.00—16.00. Przerwa.

16.00—16.25. Odczyt p. t.: „La politique entrager de la Pologne au mois de tevrier” (z cyklu odczytów org. przez Min. Spraw Zagran.) — wygl. dr. Jan Grzymała - Grabowiecki.

16.26—16.40. Nadprogram i komunikaty.

16.40—17.05. Odczyt p. t.: „Dla czego musimy umrzeć” (d. c. odczyt z dn. 76 m.) — wygl. dr. Maurycy Urstejn.

17.05—17.20. Przerwa.

17.20—17.45. Transmisja z Katowic. Odczyt p. t.: „Śląski morze” — wygl. dyr. dr. Wacław Olsewicz.

17.45. Koncert popołudniowy wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozmińskiego i Wiktorja Miller - Choroszewska (fort. 1) a) L. Różycki: „Monna Lisa Giocondi”, preludjum, b) J. J. Paderewski: Nocturn, op. 16 Nr. 4 — wykona orkiestra. 2) a) ilenr. Pachulski: Harmonja wieczoru, b) K. Szymanowski: Etiuda b-moll, c) Moszkowski: Iskierki, d) Moniuszko - Melcer: Prążniczka — wykona p. W. Miller - Choroszewska.

Część II. 3) I. M. Rogowski: „Z elbumu prababki”, sulta: a) Cener, taniec z XVIII wieku, b) „Gaski” i „Oj dzień”, (2 piosenki dworkowe), c) Menuet, d) „Poszła Filis do ogrodu” e) Polonez (pozytywka babuni, f) „Już miesiąc zaszedł”, g) Gawot — wykona orkiestra. 4) a) L. Różycki: 1) Taniec polski Nr. 3. Legenda, b) Marczewski: 1) Oberek, 2) Shimmy — wykona p. W. Miller-Choroszewska.

18.55—19.05. Przerwa.

19.05—19.15. Komunikat Rolniczy, oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej i krakowskiej.

19.15—19.30. Rozmaitości.

19.30. Transmisja z Katowic.

22.00—22.05. Sygnał czasu, komunikat lotniczo - meteorologiczny.

22.05—22.20. Komunikaty PAT.

22.20—22.30. Komunikaty: policyjne, sportowe, oraz nadprogram.

22.30—23.30. Transmisja muzyczna tanecznej.

GIEŁDA

pieniężna i towarowa

Devizy: N. Jork 8.88 Zurich 171.64, Londyn 43.49 1/2, Paryż 35.08 1/4, Praga 26.41 1/2, Tendencja spokojna
Ruble złote — 4.70.
Dolary w prywatnym obrocie 8.88 1/2

Papiery procentowe

5% premjowa 69—68 1/2
6% dolarowa 85 1/2
10% kolejowa 102 1/2
5% konwersyjna 67.
5% kolejowa 61 1/4
8% Bank Gosp. Kraj. 94.
8% Rolny 94.
4 1/2% ziemskie 56.50—56.25-56.
8% miejskie 78.50—78.75
8% ziemskie 83.
5% miejskie 68.50.
4 1/2% miejskie 64 1/2

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 9. b. m.

osiągnął za 100 złotych
Gdańsk 57.44—57.58. Berlin 46.82 1/2—47.05. N. Jork 11.35. Zurich 58.20. Londyn 43.47. Praga 377.75

Akcje

Bank Dyskontowy 137
Handlowy 123
Polski 148—148.50
Zachodni 32 1/2—32.
Zw. Spół. Zarob. 90.—
Sila i Światło 118
Cukier 77—77.
Węgł 125—99
Nobel 39.
Lilpop 42 1/2.
Modrzejów 47.50—47.
Starachowice 67.00—67.50 67-25.
Borkowski 19.—19.75.
Firley 58.—59.50
Zawiercie 34—35
Wysoka 156.
Ostrowieckie — 86 1/2—87
Cegielski 43.
Zieleniewski 162.
Pocisk 11.75
Tendencja na akcje cokolwiek słabsza.

Masło i jaja

Masło 7.30—7.20 w hurcie, w detalu 7.60.
Podaj jaj wzrosła. Jaja w hurcie za skrzynię 280—320.
Mocna tendencja na masło tłumaczy się postem oraz wywozem do Niemiec i Anglii.

Zapisujcie się na członków Koła Przyjaciół Akademika

Tryeury do zbóż jarych i ozimych oryginalne MAROTA
Tryeury cylindrowe i płaskie (Treszczotki) do siemienia lnianego oryg. Schultego
Wialnie różnych systemów krajowe i zagraniczne
Młynki i żmijki
Bukowniki czyszczące oraz komplety sit ręcznych do konicyzny

Zygmunt Nagrodzki

Wilno, ul. Zawalna 11-a.

Skład maszyn i narzędzi rolniczych.

18

Hallo!! Firma istnieje od r. 1898 Hallo!!
Urzędy gminne i państw. zapamiętajcie ten adres!
Wszystkie urzędy państwowe i komunalne Województwa Nowogródzkiego nabywają materiały piśmienne i kancelaryjne wyłącznie w składzie
PAPIERU I MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH
J. M. RYPPA
ŚLONIM, ul. Mickiewicza Nr. 10
A więc korzystajcie nadal z wielkich rabatów specjalnie udzielanych przez moją firmę dla urzędów komunalnych (gminnych) i państwowych i nadsyłajcie Wasze cenne zlecenia, które będą natychmiast wykonane. Na żądanie zamówienia wysyłam pocztą. Żądajcie moich cenników!
Firma istnieje od r. 1898

Głoszenie.

Komitet Wojewódzki Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Nowogródku powiadamia niniejszem, iż w dniu 20 marca 1928 r. o godz. 14-ej w lokalu Ligi przy ulicy 3-go Maja Nr. 1 odbędzie się licytacja ofertowa i usłna na sprzedaż drzewostanów o powierzchni 36 ha (znajdujących się na terenie przeznaczonym na budowę lotniska w Baranowiczach), położonych w Nadleśnictwie Kolpenickiem w oddziale I obrotu leśnictwa Baranowickiego.

Znajdująca się na tej działce masa drewna, stojąca na pnju, wynosi około: 172 m³ sosnowego drewna użytkowego I-IV kat., 767 m³ sosnowego drewna opałowego i 17 m³ osikowego, w oddaleniu o 1 km. od stacji kolejowej Baranowicze-osobowe. Szczegóły i warunki przetargu są do przejrzania w lokalu wyżej wymienionego Komitetu L.O.P.P. w Nowogródku, dokąd też kierować należy oferty oraz wadium w wysokości 5% zaofiarowanej kwoty.

Zarząd Komitetu Wojewódzkiego L. O. P. P.

Pierwszorzędnej wartości
nasiona
roślin pastewnych, tubinów, wszelkich ogrodowych oraz kwiatów, poleca
Zygmunt Nagrodzki
Wilno, Zawalna Nr. 11-a
Skład maszyn i narzędzi rolniczych. Proszę żądać cenników

BACZNOŚĆ !!PALACZE TYTONIU!!
Niezwalczony dotychczas nałóg palenia tytoniu zapychony w nie tak dawnych jeszcze czasach od dzikich Indian Ameryki północnej, ta prawdziwa plaga ludzkości, rujnująca organizm i umiennie odbija się na przyszłych pokoleniach została nareszcie pokonana przez nowo-wynaleziony chemiczny preparat krajowy, stanowiący epokową zdobycz nauki i wiedzy.

„ANTINIKOTON”
czyli woda antyseptyczna do płukania ust, która już po pierwszym użyciu uniemożliwia palenie tytoniu.

„ANTINIKOTON”
tem znamienny, że po zastosowaniu go w ciągu kilku dni do płukania ust, odzwyczajają od palenia tytoniu w jakiegokolwiek by to niebyło postaci, przytem jest również i dla niepalących najdoskonalszym środkiem pielęgnującym jamę ustną i zęby, przez co stał się prawdziwym dobrodziejstwem ludzkości i winien też znajdować się w każdym kulturalnym domu.

Żądać wszędzie **Cena 1 fiakonu „Antinikotonu” zł. 8** Żądać wszędzie
Gdzie niema jeszcze miejsca sprzedaży należy przesłać przekazem (P.K.O. Nr. 80.989) kwotę zł. 8, bezpośrednio do generalnego zastępcy na „Kresy Wschodnie” obejmując województwa: Wileńskie, Białostockie Nowogródzkie, Poleskie i Wołyńskie P.T. **Mugaj Stanisław, Nowogródek ulica Mickiewicza Nr. 8.** poczem zostanie wysłany 1 fiakon „Antinikotonu”. — Franko w dom.
Odsprzedawcy poszukiwani. 24

NOWOOTWARTA JEDYNA POLSKA CUKIERNIA-KAWIARNIA
w Nowogródku, W-Rynek—róg Mickiewicza
POLECA CODZIENNIE ŚWIEŻE WYROBY CUKIERNICZE